

SMJERNICE ZA IDENTIFIKACIJU MULTIPLIKATORA

VIDE fairplay

Co-funded by
the European Union

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

---

1. O projektu Sport Zajedno

Projekt **Sport Zajedno – Promicanje društvene inkluzije i pomirenja kroz grassroots sport mladih** ima za cilj promicanje društvene inkluzije i postkonfliktnog pomirenja među mladima u **grassroots** sportu i kroz njega diljem Zapadnog Balkana. Metode za postizanje ovog cilja uključuju treninge, edukacije, aktivnosti podizanja svijesti, izgradnju kapaciteta lokalnih dionika u **grassroots** sportu i intervencije u sportu mladih.

Specifični ciljevi projekta su:

1. Umrežiti i izgraditi kapacitete lokalnih sportskih dionika (sportskih klubova, inicijativa civilnog društva, škola, lokalnih samouprava) kako bi se iskoristio potencijal sporta za okupljanje podijeljenih zajednica, posebno kroz sportske intervencije mladih među zajednicama.
2. Razviti obrazovne alate i podići svijest o tome kako provoditi inkluzivne **grassroots** sportske aktivnosti koje osnažuju mlade ljude – s naglaskom na djevojke – i skupine u nepovoljnom položaju, uključujući migrante i migrantice, etničke manjine i izbjeglice.
3. Istrenirati sportske multiplikatore (trenere/ice, edukatore/ice, praktičare/ice sporta za mir) kako praktično poticati ravnopravnost spolova i jednako sudjelovanje različitih skupina u **grassroots** sportskim događajima i u sportskim organizacijama.

Glavni izazovi koje projekt adresira su:

- nedostatak kapaciteta, suradnje i umreženosti sportskih dionika, organizacija civilnog društva (OCD) i ranjivih skupina;
- etnički stereotipi među mladima i nedostatak međuetničkog razumijevanja; nedostatak interaktivnih postavki za inkluziju među zajednicama i međukulturni dijalog;
- djevojke koje se bave sportom suočene su s rodnim stereotipima, predrasudama i nedostatkom podrške;
- nedostatak svijesti i vještina među nogometnim/sportskim dionicima za promicanje temeljnih prava, jednakosti spolova i poštivanja različitosti.

Ciljne grupe projekta su:

- mladi ljudi (12-29), posebno mlade žene i djevojke;
- etničke, nacionalne i vjerske manjine i druge skupine u nepovoljnom položaju, uključujući izbjeglice i novopridošle migrante/ice;
- lokalni sportski edukatori/ice i multiplikatori/ice (treneri/ice, radnici/e koji rade s mladima, učitelji/ice, praktičari/ice sporta za mir);
- lokalni sportski dionici (**grassroots** sportski klubovi, sportski savezi, lokalne vlasti, općine, škole, organizacije civilnog društva, nevladine organizacije koje koriste sport za razvoj i mir, klubovi navijača).

---

2. Uloga multiplikatora/ica u projektu Sport Zajedno

Nacionalizam, diskriminacija i isključivanje etnički i društveno marginaliziranih skupina teška su društveno-politička pitanja u regiji Zapadnog Balkana. Ti se fenomeni očituju u području sporta, posebice u najpopularnijem sportu na Zapadnom Balkanu, nogometu. Međutim, kada se ispune određeni uvjeti, sport može predstavljati ujedinjujuću snagu u zajednici i među zajednicama.

Jačanje kapaciteta i izgradnja partnerstva među sportskim dionicima, skupinama u nepovoljnom položaju i organizacijama civilnog društva za rješavanje lokalnih i nacionalnih problema ključni je fokus projekta "Sport Zajedno". Upravo zato je **centralna aktivnost projekta kapacitiranje multiplikatora/ica** koji će, jednom kad prođu proces od treninga, sudjelovanja u inkluzivnom sportskom događaju, pa sve do mentorirane organizacije inkluzivnog sportskog događaja, tijekom projekta biti osposobljeni/e da nastave **koristiti sport kao alat za društvenu inkluziju, rad u zajednici i među zajednicama**. Multiplikatori/ice se kapacitiraju kako bi bili društveni akteri koji će aktivno pridonijeti cilju priznavanja i razumijevanja načina na koji uključenost, kao i isključenost, funkcionira i kako se to može praktično poticati ili riješiti.

Također, s obzirom na to da je jedan od ciljeva projekta osnažiti mlade, a posebno mlade iz marginaliziranih grupa, uključujući žene i mlade migrantskog, izbjegličkog ili etničkog manjinskog podrijetla, a također i da je pristup koji se u projektu koristi taj da se marginalizirane grupe osnažuju upravo kako bi i same mogle zastupati sebe, važno je da se pri odabiru multiplikatora/ica obrati pozornost na zastupljenost pripadnika marginaliziranih skupina (žena, etničkih manjina, migranata i izbjeglica).

Multiplikatorima/icama (trenerima/icama, radnicima/ama s mladima, učiteljima/icama, praktičarima/kama sporta za mir) sudjelovanje u projektu donijet će sljedeće koristi:

- povećane vještine, kompetencije i znanja za uključivanje, treniranje i podršku ranjivim skupinama i rad na društvenoj inkluziji i pomirenju među zajednicama;
- izravan pristup znanju utemeljenom na dokazima o potrebama kako najbolje integrirati novopridošle migrante i druge manjine u sport;
- pristup novim mrežama, osobni razvoj i povećanje lokalnih partnerstava.

---

3. Obaveze multiplikatora/ica

Multiplikatori/ce će biti uključeni/e u niz aktivnosti projekta Sport Zajedno. Nekoliko je aktivnosti direktno usmjereno na multiplikatore/ice, a to su trening za multiplikatore/ice, online mentorske sesije te organizacija inkluzivnog sportskog događaja.

Ideja **treninga za multiplikatore/ice** temelji se na pristupu sportu koji veći naglasak stavlja na suradnju nego natjecanje te u kojem se aktivnosti oblikuju prema osobi, prema njezinim sposobnostima, iskustvima. Odabrane multiplikatore/ice poučit će se praktičnim metodama te će se razgovarati o tome kako organizirati i razviti kriterije za lokalne uključive sportske događaje, pri čemu će se voditi računa i o zelenoj dimenziji sporta. **Trening za multiplikatore/ice bit će organiziran 15. - 17. novembra 2024. u Beogradu.**

Nakon treninga, multiplikatori/ice u svakoj zemlji imaju zadatak organizirati lokalne inkluzivne sportske događaje. Potporu pri organiziranju događaja pružit će im konzorcij projekta kroz **online mentorske sesije**. Prva sesija okupit će sve uključene partnere i multiplikatore/ice kako bi predstavili na treningu razvijene kriterije za lokalne inkluzivne sportske događaje i pronašli prve potencijalne ideje za provedbu takvih događanja na lokalnoj razini. Nakon toga svaki će partner održavati redovite mentorske sesije sa svojim lokalnim multiplikatorima/icama i pružati im podršku u osmišljavanju, organizaciji i provedbi lokalnih događaja. Osim mentorskih sesija, pomoć u organizaciji događaja bit će im i **priručnik “Razvoj inkluzivnih sportskih događaja”**.

Lokalni inkluzivni sportski događaji jezgra su projekta Sport Zajedno. Sportski događaji osigurat će uključenost skupina u nepovoljnom položaju, slijediti pristup sporta za razvoj, više će biti orijentirani na zabavu, nego na natjecanje, a u fokusu će biti inkluzija etničkih manjina, migranata/ica, žena i djevojaka i drugih podzastupljenih skupina u sportu. Događaj će imati snažan fokus na lokalne potrebe i mogućnost prilagodbe specifičnoj situaciji u zemlji. **Lokalni inkluzivni sportski događaji trebaju se održati do jula 2025.**

Osim navedenih aktivnosti, multiplikatori/ice će biti uključeni/e i u niz popratnih aktivnosti. Na **Ženskom fudbalskom/nogometnom festivalu** (Girls Football Festival, jun 2024, Beč, Austrija) i **3x3 košarkaškom turniru** (jul 2025, Sarajevo, BiH) identificirani/e će multiplikatori/ice imati priliku biti dio inkluzivnog sportskog događaja – na festivalu će se prvi puta susresti s inkluzivnim sportskim događajem, dok će na turniru igrati aktivnu ulogu i pomagati pri provedbi aktivnosti.

Multiplikatori/ice će, zajedno s lokalnim partnerom, organizirati stanicu **Mini Van turneje** u svojoj zemlji tijekom Europskog tjedna sporta 2025. Mini Van turneja je aktivnost za rad u zajednici s postajama u svim zemljama partnerima sa Zapadnog Balkana. Turneja ne samo da okuplja različite ciljne skupine (djecu, mlade, trenere/ice, roditelje) s fokusom na uključivanje skupina u nepovoljnom položaju, već je i savršen alat za umrežavanje i okupljanje relevantnih dionika u regiji i mjestu: sportskih klubova, lokalnih vlasti, škola, inicijativa mladih i drugih organizacija civilnog društva.

28. -
30. jun
2024.

Ženski fudbalski/nogometni festival

Beč, Austrija

15. - 17.
novembar
2024.

Trening za multiplikatore/ice

Beograd, Srbija

januar -
jul 2025.

Mentorske sesije

online, sve zemlje

do jula
2025.

Lokalni inkluzivni sportski događaji

sve zemlje

jul 2025.

3x3 košarkaški turnir

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

septembar
2025.

Mini Van turneja

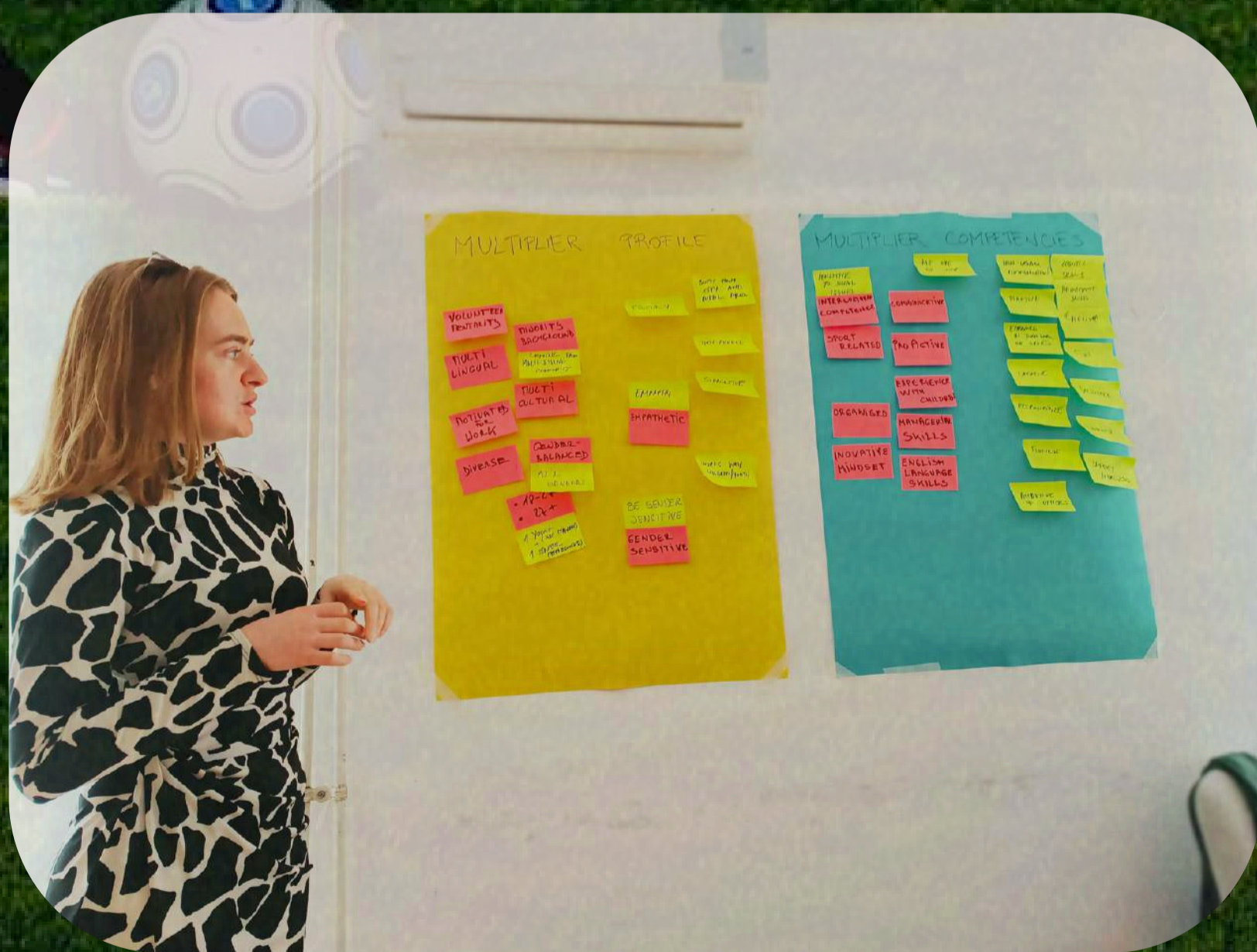
sve zemlje

4. Radionica izrade smjernica za identifikaciju multiplikatora/ica

Projektni konzorcij sastao se prvi put uživo od 5. do 7. aprila 2024. u Zagrebu. Uz partnerski sastanak, na susretu uživo provedena je i radionica izrade smjernica za identifikaciju multiplikatora/ica.

Radionica je provedena u dva dijela. U prvom su dijelu radionice sudionici/e podijeljeni u dvije grupe. Sudionici/e su unutar grupe trebali raspraviti i odlučiti koje bi karakteristike profila multiplikator/ica trebao/la imati (15 min) te koje kompetencije (15 min). Karakteristike profila i kompetencije grupe su pisale na post-it papiriće. Nakon dovršenih rasprava u grupi, grupe su jedna drugoj prezentirale svoje nalaze.

U drugom su se dijelu radionice sudionici/e podijelili u dvije grupe u odnosu na to imaju li već, nakon što su čuli sve ideje za kriterije, neke konkretne ljude u vidu koje bi angažirali/e kao multiplikatore/ice ili nemaju. Članovi/ce grupe koja već ima potencijalne multiplikatore/ice u vidu opisala ih je, nakon čega se povela rasprava o prednosti i nedostacima definiranih kriterija koji su se zatim ispravili i dopunili.

5. Finalne smjernice za identifikaciju multiplikatora

Nakon provedene radionice i kao zaključak rasprave određene su sljedeće smjernice za identifikaciju multiplikatora/ica:

PROFIL I KOMPETENCIJE MULTIPLIKATORA/ICE

- ✓ Govori strane jezike (engleski)
- ✓ Ima volonterski mentalitet
- ✓ Multikulturalan/na je
- ✓ Motiviran/a za rad
- ✓ Težiti rodnom balansu
- ✓ Težiti podjednakoj zastupljenosti ruralnog i urbanog
- ✓ Manjinskog podrijetla/dolazi iz multietničke zajednice
- ✓ Osjetljiv/a na socijalna pitanja
- ✓ Ima interkulturalne kompetencije
- ✓ Ima menadžerske vještine
- ✓ Ima iskustva u radu s djecom/mladima
- ✓ Ima interesa za sport i/ili iskustva u sportu (treniranju)
- ✓ Organiziran/a je i strukturiran/a
- ✓ Svjestan/na rasporeda aktivnosti
- ✓ Svjestan/na važnosti sigurnosti
- ✓ Ima inovativan način razmišljanja
- ✓ lokalna/regionalna stručnost u socijalnom uključivanju (etnički identiteti, manjinske grupe)
- ✓ Otvorenog uma
- ✓ Prijateljski nastrojen/a
- ✓ Empatičan/a
- ✓ Prihvaća druge
- ✓ Pruža podršku
- ✓ Svjestan/a izazova klimatskih promjena
- ✓ Barem jedan/jedna je mlada osoba (<30)
- ✓ Komunikativan/a
- ✓ Proaktivan/a
- ✓ Častan/a
- ✓ Zabavan/a
- ✓ Fleksibilan/a
- ✓ Kreativn/a
- ✓ Prilagodljiv/a
- ✓ Ima logističke vještine
- ✓ Odgovoran/a
- ✓ Posvećen/a

PARTNERSTVO I KONTAKTI

VIDC - fairplay Initiative

Möllwaldplatz 5/9, 1040 Beč, Austrija

David Hudelist (hudelist@vidc.org)

www.fairplay.or.at

NVO Atina

Srbija

Zorana Parezanović

(zorana.parezanovic@atina.org.rs)

www.atina.org.rs

iZi - Igrajmo zajedno inicijativa

Bosna i Hercegovina

Benjamin Dragolj (benjamin@izi.ba)

www.izi.ba

NK Zagreb 041

Hrvatska

Tea Radović (tea.radovic@gmail.com)

www.nkzagreb041.hr

YIHR - Inicijativa

mladih za ljudska prava

Crna Gora

Teodora Raonić (cgooffice@yih.org)

www.yih.me

KFV Prishtina

Kosovo

Armenda Filipaj

(armenda.filipaj@gmail.com)

www.kfv-prishtina.com

Impressum: NVO Atina & NK Zagreb 041; urednici: Tea Radović, Zorana Parezanović, David Hudelist; foto: Zagreb041 ©August 2024.

Co-funded by
the European Union

Financira Europska unija. Izraženi stavovi i mišljenja su, međutim, samo autorovi i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Nogometnog kluba Zagreb 041 i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.